नेपाल सरकार

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय

विद्युत विकास विभाग

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजना (२० मे.वा.)

साफेबगर, अछाम

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) बमोजिमको स्वतः प्रकाशन

(अद्यावधिक विवरण - आर्थिक वर्ष २०८२/८३, चौथो त्रैमासिक)

१. पृष्ठभूमि

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजना (BHP) सुदूरपश्चिम प्रदेशको अछाम जिल्लामा अवस्थित राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना हो। यो आयोजना बुढीगंगा नदीको बहावमा आधारित (Peaking Run-of-River - PROR) प्रकारको आयोजना हो, जसको जडित क्षमता २० मेगावाट रहेको छ। यस आयोजनाको मुख्य उद्देश्य देशको सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा भरपर्दो उर्जा आपूर्ति सुनिश्चित गर्नु तथा स्थानीय आर्थिक-सामाजिक विकासमा योगदान पुर्याउनु हो।

२. सार्वजनिक निकायको स्वरूप र प्रकृति

यो आयोजना नेपाल सरकार, ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय अन्तर्गतको विद्युत विकास विभाग (DoED) द्वारा कार्यान्वयन गरिएको एक सरकारी विकास आयोजना हो। यो पूर्ण रूपमा नेपाल सरकारको स्वामित्व र रेखदेखमा संचालित छ। यसको मुख्य दातृ निकायहरू कुवेत फण्ड फर अरब इकोनोमिक डेभलपमेन्ट (KFAED) र साउदी फण्ड फर डेभलपमेन्ट (SFD) रहेका छन्, जसले नेपाल सरकारसँगको संयुक्त साझेदारीमा वित्तीय लगानी गरेका छन्।

३. कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजनाको मुख्य काम, कर्तव्य र अधिकारहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- २० मेगावाट क्षमताको बुढीगंगा जलविद्युत आयोजनाको सिभिल, हाइड्रोमेकानिकल तथा इलेक्ट्रोमेकानिकल संरचनाहरूको सुरक्षित र गुणस्तरीय निर्माण गर्ने।
- ८६ मिटर लामो र ४४ मिटर अग्लो कन्भेन्सनल कंक्रिट ग्राभिटी बाँध (Dam), बालुवा थिग्र्याउने पोखरी (Settling Basin), र दुईवटा हेडरेस सुरुङ (५.६०२ कि.मी. लामो, ४.७७५ मि. व्यास) निर्माण गर्ने।
- थापागाउँमा सतह विद्युतगृह (Surface Powerhouse) निर्माण गरी १० मेगावाटका २ वटा फ्रान्सिस टर्बाइन र १२.९३ एमभीएका ३ फेज सिन्क्रोनस जेनेरेटरहरू जडान गर्ने।
- वार्षिक अनुमानित १०९.६१ गिगावाट घण्टा (सुख्खा याममा ३३.५४ GWh र वर्षा याममा ७६.०७ GWh) जलविद्युत उर्जा उत्पादन गर्ने।
- आयोजना निर्माणका लागि जग्गा अधिग्रहण, मुआब्जा वितरण, र वातावरणीय तथा सामाजिक व्यवस्थापन योजना (EMP) कार्यान्वयन गर्ने।

४. कार्यालयमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्यविवरण

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजनाको कार्य सम्पादनका लागि नेपाल सरकारद्वारा स्वीकृत अस्थायी दरबन्दी अनुसारका सरकारी कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन्। यसका अतिरिक्त, आयोजनाको निर्माण सुपरीवेक्षणका लागि परामर्शदाता (Owner's Engineer) र निर्माण व्यवसायी (EPC Contractor) का टोली खटिएका छन्।

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजना दरबन्दी विवरण

सि. नं.	पद	दरबन्दी विवरण			कायम भएको दरबन्दी		पूर्ति र किसिम	कैफियत
		श्रेणी	सेवा	समूह उपसमूह	संख्या	रिक्त		
१	आयोजना प्रमुख	रा.प. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	१	०	स्थायी	
२	सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर .सि.डि.इ.॰	रा.प. द्वितीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल हाइड्रोपावर	२	१	स्थायी	
३	सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर .सि.डि.इ.॰	रा.प. द्वितीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेका. ज. मेका.	१	१	स्थायी	
४	सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर .सि.डि.इ.॰	रा.प. द्वितीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रिकल ज. इले.	१	१	स्थायी	
५	सिभिल इन्जिनियर	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल हाइड्रोपावर	५	३	स्थायी	
६	इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियर	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रोनिक्स ज.इले.	३	२	स्थायी	
७	मेकानिकल इन्जिनियर	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल ज.मेका.	१	१	स्थायी	
८	वातावरण अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध	॰	१	१	स्थायी	
९	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	स्थायी	
१०	लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	०	स्थायी	
११	सब॰इन्जिनियर	रा.प. अन. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	१	१	स्थायी	स्थायी कर्मचारीलाई विद्युत विकास विभाग दरबन्दीबाट तलब भत्ता उपलब्ध हुने गरी आवश्यकता अनुसार कामकाज गर्न खटाउने
१२	कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प. अन. प्रथम	विविध	॰	२	१	करार	

१३	नायव सुब्बा	रा.प. अन. प्रथम	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	०	स्थायी	
१४	लेखापाल	रा.प. अन. प्रथम	प्रशासन	लेखा	१	१	स्थायी	
१५	खरिदार	रा.प. अन. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	०	स्थायी	
१६	सहायक कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प. अन. द्वि.	नेपाल विविध		१	१	करार	
१७	सुपरभाइजर	श्रेणी विहीन			१	१	करार	
१८	ह.स. चालक	श्रेणी विहीन			३	१	करार	
१९	कार्यालय सहयोगी माली कुचीकार	श्रेणी विहीन			११	०	करार	
	जम्मा				३९	२०		

५. कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवाहरू

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजना कार्यालयबाट सरोकारवाला तथा आम नागरिकहरूलाई प्रदान गरिने मुख्य सेवाहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- जलविद्युत आयोजना निर्माण सम्बन्धी सार्वजनिक जानकारी तथा सूचना प्रवाह गर्ने।
- आयोजनाबाट प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाहरूको जग्गा अधिग्रहण, मुआब्जा निर्धारण र वितरण सम्बन्धी कार्यहरू व्यवस्थापन गर्ने।
- परामर्श सेवा तथा निर्माण कार्यसँग सम्बन्धित बोलपत्र (Tender) र खरिद सम्बन्धी सेवाहरू।
- स्थानीय स्तरमा वातावरणीय तथा सामाजिक विकासका कार्यक्रमहरू (सामुदायिक विकास, स्वास्थ्य, शिक्षा आदि) संचालन गर्ने।
- स्थानीय सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त गुनासोहरूको दर्ता, सुनुवाइ र समाधान गर्ने।

६. हालसम्मको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति र खर्चको विवरण (Physical & Financial Progress)

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को चौथो त्रैमासिक सम्मको बुढीगंगा जलविद्युत आयोजनाको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति विवरण निम्नानुसार रहेको छ:

मुख्य प्रगति सूचकहरू (Key Progress Indicators):

सूचक (Indicator)	हालसम्मको प्रगति (Progress)	मुख्य उपलब्धि/विवरण (Key Achievements)
कुल भौतिक प्रगति (Overall Physical Progress)	६.००%	विज्ञ तथा जनशक्तिको परिचालन, आयोजनाको विस्तृत सर्भे र विस्तृत डिजाइन कार्यहरू अन्तिम चरणमा पुगेको, भौगर्भिक अनुसन्धान (Geological Investigation) अन्तर्गत सफल ERT टेष्टिङ र ड्रिलिङ कार्य सम्पन्न भएको, क्रसर प्लान्ट र व्याचिङ प्लान्टको साइट तयारी, तथा अछामको बुढाबगरमा परामर्शदाता र निर्माण व्यवसायीको क्याम्प भवनहरूको निर्माण तीव्र गतिमा अगाडि बढेको।
ठेक्का वित्तीय प्रगति (Contractor Financial Progress)	१०.००%	प्रथम किस्ता बापत मोबिलाइजेसन पेश्की रु. ६१,३०,००,०००/- (६१ करोड ३० लाख) बैंक ग्यारेन्टीको सुरक्षणमा निर्माण व्यवसायी (Super-Baniya JV) लाई भुक्तानी गरिएको।
परामर्शदाता भुक्तानी प्रगति (Consultant Financial Progress)	Invoice #१० सम्म सम्पन्न	रु. २७१.११ लाख (मूल्य अभिवृद्धि कर सहित) भुक्तानी सम्पन्न भैसकेको।

७. बजेट र खरिद विवरण (Budget & Procurement Details)

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजनाको खरिद व्यवस्थापन अन्तर्गत निर्माण कार्यलाई विभिन्न प्याकेज (Lot) हरूमा वर्गीकरण गरी खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ। यस अन्तर्गतको मुख्य प्याकेज Lot 1 (सिभिल तथा हाइड्रोमेकानिकल निर्माण कार्य) को सम्झौता सम्बन्धी विवरण निम्नानुसार रहेको छ:

विषय / सूचक (Particulars)	ठेक्का सम्झौता विवरण (Contract Details)
ठेक्का सम्झौता नम्बर	BHP/ICB/EPC/Lot 1-2022/23
ठेक्का प्रकार	डिजाइन, खरिद र निर्माण (EPC Contract)
लागत अनुमान	रु. ७,५६,९४,००,०००/- (भ्याट, कन्टिन्जेन्सी र प्रोभिजनल सम सहित)
सम्झौता रकम	ने.रु. ६,९३,५२,५४,६०३.६२ (छ अर्ब त्रियानब्बे करोड बाउन्न लाख चौपन्न हजार छ सय तीन रुपैयाँ ६२ पैसा - मूल्य अभिवृद्धि कर र प्रोभिजनल सम सहित)
ठेक्का सम्झौता मिति	२०८२ भाद्र २९ गते (14 September 2025)
कार्य प्रारम्भ मिति	२०८२ भाद्र २९ गते (14 September 2025)
ठेक्का सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि	४२ महिना (१७ मार्च २०२९ सम्म - 17 March 2029)
प्रगति अवधि	९.५ महिना (कुल ठेक्का अवधिको २२.६२% समय व्यतित)
बजेट विनियोजन र दातृ निकाय	नेपाल सरकार, कुवेत फण्ड (KFAED) र साउदी फण्ड (SFD) को संयुक्त लगानी।

Lot 2 (इलेक्ट्रोमेकानिकल कार्य):

टर्बाइन, जेनेरेटर, ट्रान्सफर्मर लगायतका उपकरणहरू खरिद तथा जडान गर्नका लागि Lot 2 अन्तर्गतको इलेक्ट्रोमेकानिकल कार्यको बोलपत्र कागजातहरू (Bidding Documents) हाल विद्युत विकास विभागमा तयारीको क्रममा रहेको छ।

आ.व. २०८२/८३ मा संचालित सामुदायिक सहयोग कार्यक्रम सम्बन्धी थप विवरण:

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजनाबाट आ.व. २०८२/८३ मा आयोजना प्रभावित क्षेत्रका विभिन्न ४ वटा वडाहरूमा स्थानीय समुदायको हित, सुविधा तथा विकासका लागि सामुदायिक सहयोग कार्यक्रमहरू सफलतापूर्वक सम्पन्न गरिएका छन्। यस कार्यक्रम अन्तर्गत कुल रु. १९,४२,०००/- (अक्षरेपी: उन्नाइस लाख बयालिस हजार रुपैयाँ) को लागतमा विभिन्न पूर्वाधार तथा सामुदायिक सहयोगका कार्यहरू सम्पन्न भएका

हुन्। सम्पादित कार्यहरू अन्तर्गत साँफेबगर नगरपालिका वडा नं. ४ मा विद्यालयको घेराबार पर्खाल निर्माण, साँफेबगर नगरपालिका वडा नं. १० मा सामुदायिक कच्ची सडक (Earthen Road) निर्माण, मेल्लेख गाउँपालिका वडा नं. ८ मा गोरेटो बाटो (Footway) निर्माण, र बोगटान गाउँपालिकामा स्थानीय समुदायको सहजताका लागि कुटानी पिसानी मिल स्थापना गर्ने कार्यहरू सम्पन्न गरिएका छन्। प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाहरूको प्रत्यक्ष माग र आवश्यकताका आधारमा सञ्चालित यी आयोजनाहरूले स्थानीय स्तरमा पूर्वाधार विकास र आयआर्जनमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका छन्।

८. निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्डहरू (Directives & Guidelines)

आयोजनाको अध्ययन, सर्वेक्षण, डिजाइन, निर्माण र संचालन कार्यहरूलाई व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउनका लागि बुढीगंगा जलविद्युत आयोजनाले नेपाल सरकारद्वारा स्वीकृत देहाय बमोजिमका निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्डहरू पालना गर्दछ:

- जलविद्युत आयोजनाको अनुमतिपत्र सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ (संशोधन सहित)
- जलविद्युत आयोजना अध्ययन सम्बन्धी निर्देशिका, २०१८ (Guidelines for Study of Hydropower Projects, 2018)
- हाइड्रोपावर प्लान्ट, सबस्टेसन तथा प्रसारण लाइन संचालन तथा मर्मत सम्बन्धी निर्देशिका, २०१७
- पावरहाउस डिजाइन निर्देशिका, २०१८ (Powerhouse Design Guidelines, 2018)
- विद्युत ऐन,२०४९ र विद्युत नियमावली, २०५०
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- वातावरणीय संरक्षण ऐन, २०७६ र वातावरणीय संरक्षण नियमावली, २०७७

९. नागरिक वडापत्र (Citizens' Charter)

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजनाले सेवाग्राहीको सहजता र पारदर्शिता सुनिश्चित गर्नका लागि नागरिक वडापत्र जारी गरेको छ। यस अन्तर्गत प्रदान गरिने सेवाहरू, आवश्यक कागजात, समय र जिम्मेवार अधिकारीहरूको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

सि.नं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक कागजात	लाग्ने समयावधि	सेवा प्रदान गर्ने शाखा/पदाधिकारी	आवश्यक दस्तूर/शुल्क	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१.	आयोजनाबाट संचालित गतिविधि तथा प्रभाव सम्बन्धमा जानकारी दिने	निवेदन	तत्काल	सि.डि.ई.	नि:शुल्क	आयोजना प्रमुख	
२.	परामर्श सेवा पूर्वाधार निर्माण तथा वस्तु खरिदको दरभाउ तथा बोलपत्र सम्बन्धी जानकारी दिने	निवेदन	सोधपुछ भए तत्काल र विवरणको लागि २४ घण्टा भित्र	सि.डि.ई.	सोधपुछ भए नि:शुल्क, दरभाउपत्र र बोलपत्र भए नियम अनुसार खरिद	आयोजना प्रमुख	
३.	परामर्श सेवा पूर्वाधार निर्माण तथा खरिद कार्यको भुक्तानी दिने	काम गरेको प्रमाणित कागजात, बिल बिजक, निवेदन अन्य आवश्यक कागजात	नियमानुसार	लेखा अधिकृत	नि:शुल्क	आयोजना प्रमुख	
८.	धरोटी रकम फिर्ता गर्ने	निवेदन, कर चुक्ता, VAT समायोजन पत्र	नियमानुसार	लेखा अधिकृत	नि:शुल्क	आयोजना प्रमुख	
५.	सामुदायिक विकास सम्बन्धी जानकारी	निवेदन	सोधपुछ भए तत्काल र विवरणको लागि २४ घण्टा भित्र	सि.डि.ई.	नि:शुल्क	आयोजना प्रमुख	
६.	जग्गा अधिग्रहणसम्बन्धी जानकारी	निवेदन	सोधपुछ भए तत्काल र विवरणको लागि २४ घण्टा भित्र	जग्गा अधिग्रहण अधिकृत	नि:शुल्क	आयोजना प्रमुख	

१०. कार्यालय प्रमुख र गुनासो सुन्ने अधिकारीको विवरण

आयोजनाको कामकारबाहीलाई पारदर्शी बनाउन, नागरिकको सूचनाको हकको संरक्षण गर्न र प्राप्त गुनासोहरूको शीघ्र समाधानका लागि जिम्मेवार अधिकारीहरू निम्नानुसार तोकिएको छ:

- कार्यालय प्रमुख / आयोजना प्रमुख (Office Head): आयोजना प्रमुख ई. सुरेन्द्र घिमिरे
- निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी (Appellate Authority): आयोजना प्रमुख ई. सुरेन्द्र घिमिरे
- गुनासो सुनुवाइ व्यवस्था: आयोजना प्रमुख समक्ष मौखिक वा लिखित निवेदन दिएमा वा आयोजनाको आधिकारिक ईमेल वा सुझाव पेटिका मार्फत गुनासो दर्ता गराउन सकिनेछ र प्राप्त गुनासोहरूको ७ दिनभित्र सुनुवाइ गरी समाधान गरिनेछ।

११. कार्यालयको वेबसाइट र सम्पर्क विवरण (Website & Contacts)

बुढीगंगा जलविद्युत आयोजनाको सम्पर्क विवरणहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- साइट कार्यालय: बुढीगंगा जलविद्युत आयोजना, साफेबगर नगरपालिका-१०, अछाम, सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल।
- सम्पर्क कार्यालय: विद्युत विकास विभाग, काठमाडौं, नेपाल।
- आधिकारिक वेबसाइट : www.bhp.gov.np
- ईमेल (Email): info@doed.gov.np
- फोन नं :०९७-५९०९९९

नदी किनारको समथर भूभागमा रेखाङ्कन (Clearing & Layout Alignment Survey)

स्थलगत प्रगति विवरण (Description): बुढीगंगा नदी किनारको समथर जमिनमा मुख्य संरचना वा क्याम्प साइटका लागि रेखाङ्कन (Layout Marking) गर्ने कार्य भइरहेको छ। पहेंलो उच्च-प्रकाश्य भेस्ट (High-Visibility Vest) लगाएका नापी प्राविधिक तथा कामदारहरूले लामो नाप्ने फिताको सहायताले चौडाइ नापिरहेका छन् र रेखाङ्कन खूँटीहरू (Marking Pegs) गाड्ने कार्य गरिरहेका छन्।

लेबर क्याम्प निर्माण कार्य भइरहेको अवस्था:लेबर क्याम्प निर्माण कार्य भइरहेको छ। क्याम्पको भुइँतर्फको PCC तथा flooring work सम्पन्न गरी हाल माथिल्लो संरचनाको निर्माण तथा roofing/truss work भइरहेको छ। छानाको निर्माणका लागि जस्ता पाताहरू जडान गर्ने तयारी भइरहेको छ।

रुखहरूको लगत संकलन कार्य: आयोजना क्षेत्रमा पर्ने रुखहरूको कटान प्रक्रियाका लागि रुखहरूको लगत संकलन भइरहेको छ। जिल्ला वन कार्यालय तथा वन सब-डिभिजन, ठाँटि को सहकार्यमा आयोजना क्षेत्रमा रहेका रुखहरूको प्रजाति, संख्या तथा आवश्यक विवरणहरू संकलन गरी अभिलेखीकरण गर्ने कार्य भइरहेको छ।

परामर्शदाताको आवासीय क्याम्प निर्माण कार्य: पावर हाउस क्षेत्र नजिकै रहेको आर्मी क्याम्प आसपास परामर्शदाताको आवासीय क्याम्प निर्माण कार्य भइरहेको छ। क्याम्प संरचनाका लागि आवश्यक फाउन्डेसन निर्माण गरी स्टिल पोलहरू ठड्याउने कार्य सम्पन्न भएको छ। साथै, ट्रस) Truss) निर्माण तथा जडानसम्बन्धी कार्य समेत सम्पन्न भइसकेको अवस्थामा रहेको छ।

निर्माण व्यवसायीको क्याम्प निर्माण : हेडवर्क्स क्षेत्रमा निर्माण व्यवसायीको क्याम्प निर्माणका लागि आवश्यक फाउन्डेसन तयार भइसकेको छ। फाउन्डेसनमा स्टिल पोलहरू ठड्याउने कार्य समेत सम्पन्न भएको छ।

Batching plant site preparation : Batching Plant स्थापनाका लागि आवश्यक Site Preparation कार्य सम्पन्न गरिएको छ। Batching Plant राखिने स्थानमा साइट सम्याउने तथा आवश्यक क्षेत्र विकाससम्बन्धी कार्यहरू पूरा भइसकेका छन्।